

Bemærkninger til forslaget

Ad 1

Socialdemokratiet har noteret sig, at regeringen vil foreslå en midlertidig formueafgift på skattebe-
gunstigede pensions-, forsikrings- og opsparings-
ordninger med et provenu for 1983 på ca. 4 mia
kr.

Socialdemokraterne ønsker ligeledes en beskat-
ning af disse ordninger, der opnår en kraftig og
utilsigtet ekstra begunstiging som følge af disse års
for samfundsøkonomien ulykkeligt høje renteni-
veau. Specielt er realrenten – dvs. forskellen mel-
lem den effektive rente og inflationstakten – steget
voldsomt de senere år.

Uanset om regeringens inflationsbekæmpende
politik lykkes og der samtidig sker et vist rente-
fald, rummer dette ingen garanti for en lavere
realrente.

I hvert fald vil den gennemsnitlige reale forrent-
ning på pensions- og forsikringsformuerne stige
nogle år frem i tiden som følge af afdæmpet infla-
tion.

Den nuværende gennemsnitlige realrente på ca.
6 pct. vil med andre ord blive hævet yderligere.

Derved oparbejdes i endnu højere grad ureali-
stiske pensionsforventninger for den del af befolk-
ningen, der har større eller mindre andel i de skat-
tebegunstigede ordninger. Og der opdømmes et
behov for fremtidige generationer af skatteydere
for at slippe en inflationsbølge løs med det mål at
frigøre sig fra de private pensionisters store krav
på produktionsresultatet frem mod årtusindskiftet.
Risikoen for en voldsom stor inflation øges.

Beregninger viser, at en realrente på ca. 3 pct. i
en periode med stagnerende realløn opfylder rime-
lige forventninger hos de befolkningsgrupper, der
er dækket af skattebegunstigede private pensions-
og forsikringsordninger. Dækning ud over dette
har ikke været forudsat, da pensionsordninger blev
udbredt på store dele af arbejdsmarkedet. En høje-
re rente indebærer, at balancen mellem overens-
komstsmæssige pensioner og tjenestemandspension
– således som den blev fastlagt for ca. 10–15 år
siden – bliver brudt.

Derfor foreslår socialdemokratiet en realrente-
beskatning med en skattefri realrente på 2 pct. og en
høj skattesats derudover – for at fastholde en real-
rente efter skat på ca. 3 pct.

Derved vil det fortsat være begunstiget at delta-
ge i pensions- og forsikringsordninger – til gavn
både for den enkelte og for samfundsøkonomien,
der har brug for en stor langsigtet opsparing. Når
de oprindelige og rimelige forventninger til ord-
ningerne kan opretholdes, er der imidlertid heller
ingen grundlag til at fæste lid til trusler om, at
pensionsordninger vil blive opsagt eller færre for-
sikringer tegnet. Men for at øge trygheden om-
kring ordningerne bør staten supplere beskatnin-
gen af den samfundsskabte overrente med i øget
omfang at tilbyde placering i indeksobligationer.
Samtidig må lægges stor vægt på at fastholde en
inflationsbekæmpende økonomisk politik over en
længere årrække.

Provenuet af en realrentebeskatning vil være
meget følsomt for fald i inflationstakt og renteni-
veau.

I de nærmeste år – før den gennemsnitlige for-
rentning i pensions- og forsikringsordningerne
trækkes nedad som følge af et mere markant fald i
markedsrenten – vil realrenteskatten kunne ind-
bringe adskillige milliarder årligt og derved yde et
uundværligt bidrag til at rette op på statsfinanser-
ne.

Finanspolitisk er realrenteskatten ideelt afpasset
til statens behov. Den giver store indtægter i år,
hvor det høje renteniveau og den store statsgæld er
særlig tyngende. Omvendt falder den eventuelt helt
væk i takt med, at statsfinanserne lettes for byrder-
ne ved det høje renteniveau.

Realrenteskatten er uden store aktivitetsvirknin-
ger på kort sigt. I hovedsagen reducerer den ud-
bud og efterspørgsel på kapitalmarkedet med lige
store beløb. Der er således tale om et finanspoli-
tisk instrument, der mindsker statens underskud
uden at skabe øget arbejdsløshed.

Realrenteskattens reelle økonomiske virkninger
slår for det meste igennem med stor forsinkelse – i
form af en nedskrivning af de ellers urealistiske